

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

КОТЮТЕЛЬ – РУШІЙ ЗМІН В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Проректор з наукової роботи
Ганна ТОЛСТАНОВА

Міжнародна серпнева педагогічна науково-практична конференція "ОСВІТА, ОСВІТЯНИ – НЕЗЛАМНІ У ВІЙНІ"

«Наука та інновації: ефективні дослідження для безпечної освіти», 18-08-2022, Київ

25 668 аспірантів

КНУ ім Тараса Шевченка

1047 аспірантів (**4,1 %**)

408 закладів мають PhD програми:

- **231** Університети – **23 469** аспірантів (**91,4 %**)
- **177** дослідницькі інститути – **2 199** аспірантів (**8,6 %**)

The Annual Meeting of the European University Association Council for Doctoral Education held at The University of Manchester on June 23, 2022.

DOCTORAL EDUCATION AND THE WAR IN UKRAINE

<http://eurodoc.net/news/2022/doing-a-doctorate-in-ukraine-time-and-timing-in-times-of-war?fbclid=IwAR3ff30cKv5EW5koxyR1vLF7SeHdkcEsdKYVr2oKwyKrCc-INlrhsrbP6I>

Виклики

- Переміщення аспірантів/наукових керівників (внутрішнє, закордон)
- В 3 рази зросла кількість тимчасового переривання навчання (академвідпустка)
- Секвестр фінансування НАУКИ (100% НФДУ, 40% Бюджет)
- 100% секвестр витрат на капітальні видатки

Котутель (фр. *Cotutelle*)

- Особлива форма міжнародної співпраці Університету
- Укладається між двома ЗВО різних країн – окремо для кожного аспіранта
- Встановлює спільну відповідальність закладів-партнерів за керівництво його дослідницьким проєктом
- Визначає наукових керівників від кожної установи, план і тривалість перебування аспіранта в кожному ЗВО, а також умови фінансового забезпечення навчання
- Визначає установу, в якій буде утворено разову спеціалізовану раду для проведення захисту дисертації
- Передбачає видачу одного спільного чи двох дипломів PhD

Co-tutelles de these - ініційований МОН Франції в 1994 р.

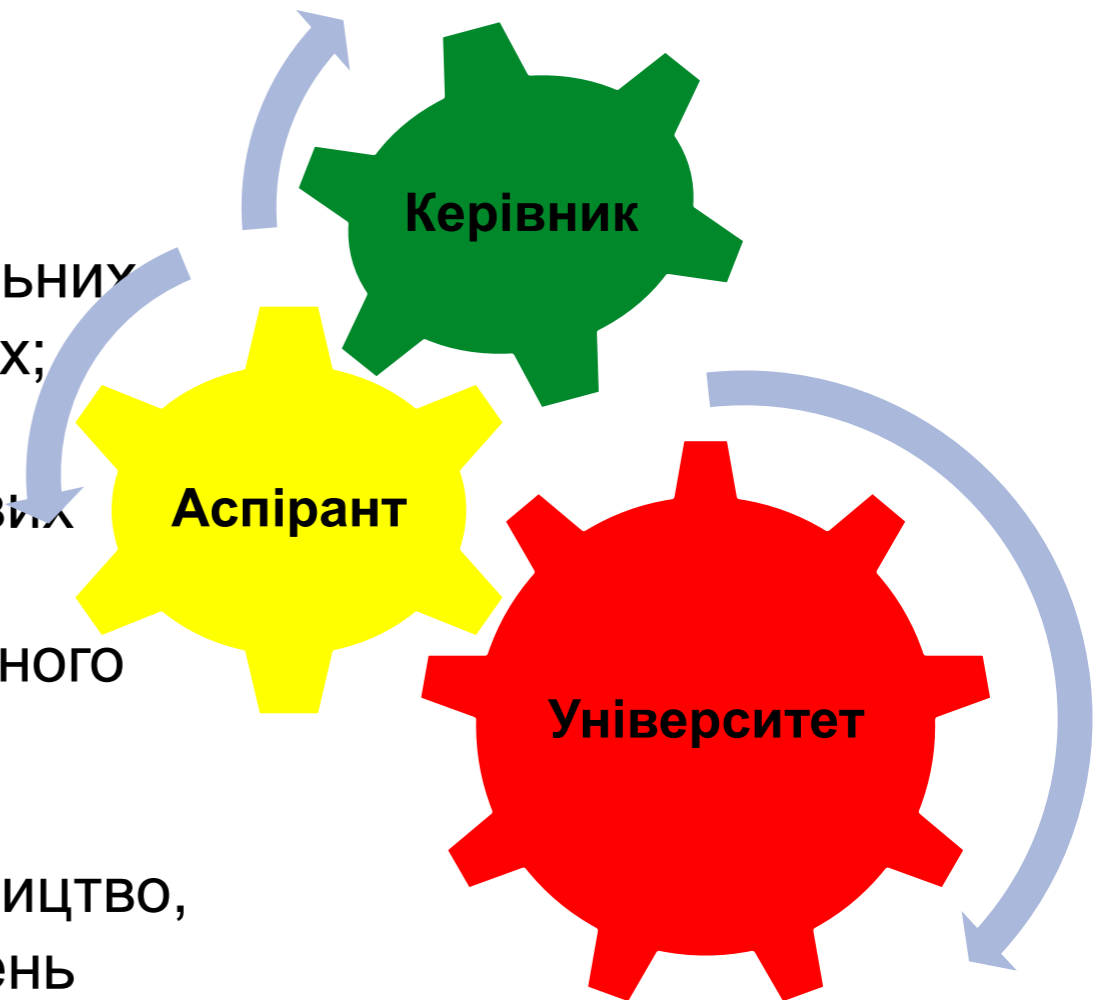
Наразі така форма підготовки аспірантів набула широкого розповсюдження в Європі

Переваги Котутелів для Університету

- здатні зміцнити та поглибити дослідницьку співпрацю та взаємодію в довгостроковій перспективі;
- спроможні стати дієвим інструментом для реалізації стратегії інтернаціоналізації на рівні підготовки в аспірантурі;
- безумовно сприяють розширенню практики спільних наукових публікацій у високореєтингових виданнях;
- дозволяють полегшити доступ до нових грантових можливостей, зокрема від Marie Skłodowska Curie Actions, з огляду на наявність попереднього успішного досвіду співпраці через систему Котутелів;
- є прикладом справді дієвої угоди про співробітництво, що закріплює та реалізує на практиці високий рівень міжнародної співпраці - як між науковими керівниками Університетів-партнерів, так і між Університетами в цілому.

Ініціатори Котутелей

Cotutelle

• ННІ ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ (1 УГОДА)

ЛІОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ І ІМ. КЛОДА БЕРНАРА
UNIVERSITÉ CLAUDE-BERNARD LYON 1

• ННІ «ІНСТИТУТ ГЕОЛОГІЇ» (1 УГОДА)

УНІВЕРСИТЕТ ЛОТАРИНГІЇ
UNIVERSITÉ DE LORRAINE

• ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

!(1 УГОДА НА ЕТАПІ ПІДПИСАННЯ)

ТАЛЛІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
TALLINN UNIVERSITY

1999 – Перший захист, спеціальність 01.04.10
Фізика напівпровідників і діелектриків
(Еколь централь, Ліон, Франція – КНУ)

2016 – 2020 рр. - 5 аспірантів закінчили
спільну аспірантуру і захистили дисертації:

- 3 аспіранти фізичного факультету
- 1 аспірант ННІ «Інститут геології»
- 1 аспірант хімічного факультету

• ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ (3 УГОДИ)

УНІВЕРСИТЕТ НОРД
UNIVERSITY OF NORDLAND

• ХІМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ (2 УГОДИ)

ТУЛУЗЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
L'UNIVERSITÉ DE TOULOUSE

УНІВЕРСИТЕТ АНЖЕ
UNIVERSITÉ D'ANGERS

• МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ (1 УГОДА)

УНІВЕРСИТЕТ ТУЛОН
UNIVERSITÉ DE TOULON

«Університети мають розглянути питання Котутелів та переконатися, наскільки суттєвим є цей інструмент співпраці для інституційного розвитку та інтернаціоналізації....

Університети повинні вбачати в Котутелях не поодинокі випадкові події, а важливу складову стратегічного інституційного плану з відповідним розподілом ресурсів та чіткими інструкціями, здатними зменшити адміністративне навантаження, що так відлякує людей та гальмує процес»

Co-tutelles in European universities: concept, aims and implementation

EUA-CDE Thematic Peer Group Report

Chair: Laurinda Leite, University of Minho, Portugal
 EUA-CDE coordinators: Ana-Maria Peneoasu & Alexander Hasgall

May 2022

SURVEY

Doctoral education in Europe: current developments and trends

By Alexander Hasgall and Ana-Maria Peneoasu

April 2022

Country	Number of Respondents
Iceland	1
Sweden	5
Finland	9
Norway	5
Denmark	2
Poland	7
Germany	15
France	7
Spain	17
Portugal	8
Malta	1

ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОТУТЕЛЬ (COTUTELLE) ТА СПІЛЬНОЇ АСПІРАНТУРИ (JOINT PHD) В УКРАЇНІ

Закон України «Про вищу освіту»

Стаття 75.

Основні напрями міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 № 261

«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»,

Порядок та умови вступу до аспірантури (ад'юнктури), п.24

Рішенням вченої ради аспіранту (ад'юнкту) може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 № 579

«Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (затверджено 29.06.2016)

Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022. № 44
«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» {із змінами, внесеними згідно Постановою КМ № 341 від 21.03.2022}

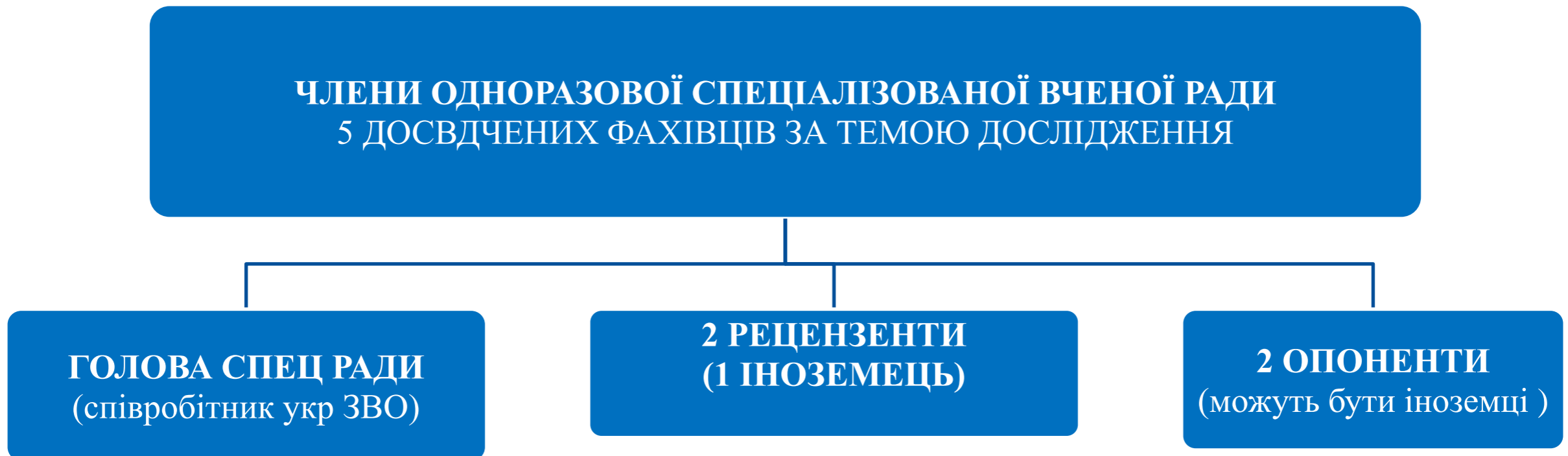
.....У разі коли підготовка здобувача здійснювалася за акредитованою освітньо-науковою програмою відповідно до договору між вітчизняним та іноземним закладами, разова рада може утворюватися на базі одного із зазначених закладів. У разі коли разова рада утворюється на базі вітчизняного закладу, утворення такої ради здійснюється відповідно до цього Порядку. Працівник іноземного закладу, що був стороною зазначеного договору, може бути рецензентом за умови дотримання інших вимог до рецензента, встановлених цим Порядком. У разі проведення атестації здобувача в іноземному закладі разова рада утворюється відповідно до законодавства іноземної держави.

..... Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до договору між вітчизняним та іноземним закладами та якому присуджено ступінь доктора філософії згідно із цим Порядком, **диплом доктора філософії може бути виданий також іноземним закладом відповідно до законодавства держави місцезнаходження такого закладу.**

«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова КМУ, 12.01.2022. № 44)

✓ **2 наукових керівника**

- ✓ **Мова захисту- Українська/English**
- ✓ **Мова дисертації- Українська/English**
- ✓ **Cotutelle – 1 захист– 2 дипломи**

Над чим потрібно працювати

1. Ініціювати перед Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти врегулювання процедури атестації здобувачів ступеня доктора філософії, підготовка яких в аспірантурі здійснювалася за котутелем, із внесенням відповідних змін до чинного Порядку присудження ступеня доктора філософії.
2. Передбачати внесення інформації про навчання за договором «Котутель» в Академічну довідку аспіранта
3. Адаптація вимог іноземних ЗВО-партнерів щодо оформлення результатів дисертаційного дослідження та обсягів. Рішення: переглянути встановлені гарантами ОНП підготовки аспірантів для окремих ОНП мінімальні та максимальні обсяги дисертаційних робіт відповідно до специфіки галузі знань та/або спеціальності.
4. Інформаційні ресурси щодо можливостей грантової підтримки подвійного керівництва аспірантами, в тому числі України.

**Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, 2022**